

ตารางคำวินิจฉัย คำปรึกษาหรือคำแนะนำของคณะกรรมการวินิจฉัยภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕

ประเด็น	คำปรึกษาหรือคำแนะนำ
<p>๑. การจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง กรณีบางบัวทองมูลนิธิขององค์การบริหารส่วนตำบลหาร</p> <p>การตีความคำจำกัดความของคำว่า “สุสานสาธารณะหรือฌาปนสถานสาธารณะ” ตามมาตรา ๘ (๖) แห่งพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ (พ.ร.บ. ภาษีที่ดินฯ) และแนวทางการประเมินภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง (ภาษีที่ดินฯ) ของกรณีบางบัวทองมูลนิธิขององค์การบริหารส่วนตำบลหาร</p>	<p>๑. บางบัวทองมูลนิธิได้จดทะเบียนจัดตั้งเป็นนิติบุคคลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ โดยได้รับอนุญาตให้จัดตั้งมูลนิธิชื่อ “สุสานบางบัวทองมูลนิธิ” เป็นนิติบุคคลตั้งแต่วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๒ ต่อมาภายหลังจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงตราสารแก้ไขชื่อมูลนิธิเป็น “บางบัวทองมูลนิธิ” ซึ่งไม่ปรากฏหลักฐานว่าบางบัวทองมูลนิธิเป็นมูลนิธิหรือองค์การหรือสถานสาธารณกุศล ตามรายชื่อที่กระทรวงการคลังประกาศกำหนดตามมาตรา ๔๗ (๗) (ข) แห่งประมวลรัษฎากร และมาตรา ๓ (๔) (ข) แห่งพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ ๒๓๙) พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ ๒๕๔) พ.ศ. ๒๕๓๕ จึงไม่ได้รับยกเว้นการจัดเก็บภาษีตามตรา ๘ (๗) แห่ง พ.ร.บ. ภาษีที่ดินฯ และประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง ยกเว้นภาษีที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่เป็นทรัพย์สินของมูลนิธิหรือองค์การหรือสถานสาธารณกุศล</p> <p>๒. การได้รับยกเว้นการจัดเก็บภาษีในทรัพย์สินที่เป็นสุสานสาธารณะหรือฌาปนสถานสาธารณะนั้น มาตรา ๘ (๖) แห่ง พ.ร.บ. ภาษีที่ดินฯ กำหนดให้ทรัพย์สินที่ใช้เป็นสุสานสาธารณะหรือฌาปนสถานสาธารณะ โดยมีได้รับประโยชน์ตอบแทน โดยมาตรา ๔ แห่ง พ.ร.บ. สุสานฯ กำหนดให้ “สุสานและฌาปนสถานสาธารณะ” หมายความว่า สถานที่ที่จัดไว้สำหรับเก็บ ฝัง หรือเผาศพ สำหรับประชาชนทั่วไป แต่ไม่รวมถึงสถานที่ที่ใช้สำหรับเก็บศพชั่วคราวในสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล ส่วนตามพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้ให้ความหมายของคำว่า “สุสาน” หมายความว่า สถานที่สำหรับฝังหรือเผาศพ “ฌาปนสถาน” หมายความว่า สถานที่เผาศพ หรือเมรุ “สาธารณะ” หมายความว่า เพื่อประชาชนทั่วไป ดังนั้น สุสานสาธารณะและฌาปนกิจสาธารณะจึงได้รับยกเว้นการจัดเก็บภาษีเฉพาะส่วนที่ใช้เป็นสถานที่ที่จัดไว้สำหรับเก็บ ฝัง หรือเผาศพสำหรับประชาชนทั่วไป โดยมีได้รับประโยชน์ตอบแทนเท่านั้น ซึ่งไม่รวมถึง</p>

ตารางคำวินิจฉัย คำปรึกษาหรือคำแนะนำของคณะกรรมการวินิจฉัยภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕

ประเด็น	คำปรึกษาหรือคำแนะนำ
	<p>อาคารประกอบพิธี อาคารที่พักของเจ้าหน้าที่ อาคารอำนวยการ อาคารโรงงาน ห้องน้ำ ระบายน้ำ พื้นที่จอดรถ หรือพื้นที่อื่นที่ใช้อุเคราะห์สงเคราะห์แก่ญาติของบรรพบุรุษและประชาชนทั่วไป ดังนั้น ทรัพย์สินของบางบัวทองมูลนิธิเฉพาะในส่วนที่ใช้เป็นที่ฝังศพของประชาชนทั่วไป จึงถือเป็นสุสานสาธารณะ และหากข้อเท็จจริงปรากฏว่า บางบัวทองมูลนิธิไม่ได้เรียกเก็บค่าใช้จ่ายและบำรุงดูแลรักษา และกรณีมีการรับบริจาคหากเป็นการรับบริจาคตามศรัทธาของแต่ละบุคคลโดยไม่เป็นเงื่อนไขของการให้บริการ ก็อาจเข้าข่ายที่ได้รับการยกเว้นจากการจัดเก็บภาษีตามมาตรา ๘ (๖) แห่ง พ.ร.บ. ภาษีที่ดินฯ สำหรับทรัพย์สินที่ใช้เป็นพื้นที่ใช้สอยในการประกอบพิธีทางศาสนา ใช้เป็นที่จอดรถและเป็นพื้นที่อนุเคราะห์สงเคราะห์แก่ญาติของบรรพบุรุษและประชาชนทั่วไปที่ใช้ในการประกอบ การเกษตร ไม่เข้าข่ายได้รับยกเว้นจากการจัดเก็บภาษี ต้องเสียภาษีตามประเภทการใช้ประโยชน์นั้น</p>
<p>๒. การจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง กรณีสหกรณ์กองทุนสวนยางในโดน จำกัด ขององค์การบริหารส่วนตำบลปากอ</p> <p>การยกเว้นภาษีที่ดินฯ กรณีสหกรณ์กองทุนสวนยางในโดน จำกัด (สหกรณ์ฯ) เข้าดำเนินกิจการและใช้ประโยชน์ในที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน สำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน และสิ่งปลูกสร้างบนที่ดินประกอบด้วย อาคาร โรงมยางฝึ่งแห่งซึ่งเป็นทรัพย์สินของการยางแห่งประเทศไทย เพื่อรวบรวมผลผลิต (น้ำยางสด) ของสมาชิกสหกรณ์ฯ และอาคารฌาปนกิจสถานหลังเก่า (อาคารพระสวดศพ) ซึ่งเป็นทรัพย์สินของวัดเพื่อเป็นอาคารสถานที่ทำการ สหกรณ์ฯ และร้านค้าสหกรณ์ฯ</p>	<p>๑. ตามมาตรา ๒ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินกำหนดว่า ที่ดินซึ่งมิได้ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของบุคคลหนึ่งบุคคลใดให้ถือว่าเป็นของรัฐ กรณีที่ดินอันเป็นที่ตั้งของอาคารโรงมยางฝึ่งแห่งและอาคารฌาปนกิจสถานหลังเก่า (อาคารพระสวดศพ) เป็นที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทพลเมืองใช้ร่วมกัน ตั้งอยู่บนที่ดินหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เลขที่ ๒๙๑๘๖ พง ๑๘๐ ๑๖๘ ออกเมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๒๘ เพื่อแสดงเขตที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทพลเมืองใช้ร่วมกัน ซึ่งตั้งอยู่บ้านในโดนหมู่ที่ ๓ ตำบลปากอ อำเภอเมือง จังหวัดพังงา มีเนื้อที่ประมาณ ๑๓ ไร่ ๓ งาน ๒๘ ๘/๑๐ ตารางวา อยู่ในความดูแลรักษาของกระทรวงมหาดไทย (สุสานบ้านในโดนสาธารณประโยชน์) โดยสภาตำบลในขณะนั้นยินยอมให้สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง (การยาง</p>

ตารางคำวินิจฉัย คำปรึกษาหรือคำแนะนำของคณะกรรมการวินิจฉัยภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕

ประเด็น	คำปรึกษาหรือคำแนะนำ
	<p>แห่งประเทศไทยในปัจจุบัน) ใช้ที่ดินดังกล่าว ดังนั้น การยางแห่งประเทศไทยจึงเป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีในฐานะผู้ครอบครองหรือทำประโยชน์ในที่ดินอันเป็นทรัพย์สินของรัฐ</p> <p>๒. กรณีสหกรณ์ฯ ใช้ประโยชน์อาคารโรงรมยางผึ่งแห้งซึ่งเป็นทรัพย์สินของการยางแห่งประเทศไทย เพื่อรวบรวมผลผลิต (น้ำยางสด) ของสมาชิกสหกรณ์ฯ ไม่ใช่เป็นการใช้ทรัพย์สินของหน่วยงานของรัฐซึ่งใช้ในกิจการของรัฐหรือของหน่วยงานของรัฐหรือในกิจการสาธารณะ ทั้งนี้ โดยมีได้ใช้หาผลประโยชน์ อันจะไม่ได้รับยกเว้นภาษีตามมาตรา ๘ (๑) แห่ง พ.ร.บ. ภาษีที่ดินฯ ดังนั้น การยางแห่งประเทศไทยซึ่งเป็นเจ้าของสิ่งปลูกสร้างอาคารโรงรมยางผึ่งแห้งในวันที่ ๑ มกราคม จึงเป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีในฐานะเจ้าของสิ่งปลูกสร้างตามมาตรา ๕ และมาตรา ๙ แห่ง พ.ร.บ. ภาษีที่ดินฯ</p> <p>๓. กรณีอาคารฌาปนกิจสถานหลังเก่า (อาคารพระสวดศพ) ซึ่งเป็นทรัพย์สินของวัดที่ให้สหกรณ์ฯ ใช้เป็นอาคารสถานที่ทำการสหกรณ์ฯ และร้านค้าสหกรณ์ฯ ก่อให้เกิดรายได้เป็นผลประโยชน์ต่างตอบแทนของสมาชิกสหกรณ์ฯ จึงไม่ใช่ทรัพย์สินที่เป็นศาสนสมบัติไม่ว่าของศาสนาใดที่ใช้เฉพาะเพื่อการประกอบศาสนกิจหรือกิจการสาธารณะหรือทรัพย์สินที่เป็นที่อยู่ของสงฆ์ นักพรต นักบวช หรือบาทหลวง ไม่ว่าในศาสนาใดหรือทรัพย์สินที่เป็นศาลเจ้า ทั้งนี้ เฉพาะที่มีได้ใช้หาผลประโยชน์ อันจะได้รับการยกเว้นภาษีตามมาตรา ๘ (๕) แห่ง พ.ร.บ. ภาษีที่ดินฯ ดังนั้น วัดซึ่งเป็นเจ้าของอาคารฌาปนกิจสถานหลังเก่า (อาคารพระสวดศพ) ในวันที่ ๑ มกราคม จึงเป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีในฐานะเจ้าของสิ่งปลูกสร้างตามมาตรา ๕ และมาตรา ๙ แห่ง พ.ร.บ. ภาษีที่ดินฯ</p>

ตารางคำวินิจฉัย คำปรึกษาหรือคำแนะนำของคณะกรรมการวินิจฉัยภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕

ประเด็น	คำปรึกษาหรือคำแนะนำ
<p>๓. การจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง กรณีการจัดเก็บภาษีในที่ดิน น.ส. ๓ ซึ่งผู้ครอบครองไม่สามารถเข้าไปทำประโยชน์ได้ ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยโจด</p> <p>กรณีนางนิศารัตน์ พุ่มภักดี (นางนิศารัตน์ฯ) ผู้มีสิทธิครอบครองร่วมในที่ดินแปลง น.ส. ๓ เล่มที่ ๑๐ หน้าที่ ๑๘๐ เลขที่ ๑๒๒ ตำบลวัฒนานคร อำเภอวัฒนานคร จังหวัดปราจีนบุรี (ปัจจุบันเป็นจังหวัดสระแก้ว) จำนวนเนื้อที่ ๕๐ ไร่ ไม่สามารถเข้าไปทำประโยชน์ในที่ดินดังกล่าวได้เนื่องจากได้มีการประกาศใช้กฎอัยการศึกและมีการจัดตั้งค่ายของกองกำลังบูรพาบนที่ดิน โดยในระหว่างที่ประกาศใช้กฎอัยการศึก เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารยอมมีอำนาจเต็มที่เข้าอาศัยและสร้างที่มั่นเพื่อเตรียมป้องกันรักษาชายแดน ซึ่งทางราชการเห็นจำเป็นจะใช้เป็นประโยชน์ในราชการทหาร จึงขอหารือว่าองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยโจดจะต้องดำเนินการจัดเก็บภาษีในที่ดินดังกล่าวหรือไม่ และต้องจัดเก็บภาษีกับผู้ใด</p>	<p>กรณีที่ดินของนางนิศารัตน์ฯ ซึ่งเป็นที่ดินของรัฐและใช้ประโยชน์ในกิจการของรัฐ (กองกำลังบูรพา) ผู้ครอบครองไม่สามารถเข้าไปทำประโยชน์ได้นั้น มาตรา ๒ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินกำหนดให้ ที่ดินซึ่งมิได้ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ให้ถือว่าเป็นของรัฐ ซึ่งที่ดิน น.ส. ๓ เป็นที่ดินที่มิได้ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของบุคคลหนึ่งบุคคลใด จึงถือว่าเป็นของรัฐ โดยมาตรา ๕ แห่ง พ.ร.บ. ภาษีที่ดินฯ กำหนดให้ “ผู้เสียภาษี” หมายความว่า บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้าง หรือเป็นผู้ครอบครองหรือทำประโยชน์ในที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างอันเป็นทรัพย์สินของรัฐ ดังนั้น ผู้ครอบครองหรือทำประโยชน์ในที่ดิน น.ส. ๓ จึงเป็นผู้เสียภาษีตามมาตรา ๕ แห่ง พ.ร.บ. ภาษีที่ดินฯ อย่างไรก็ตาม มาตรา ๘ (๑) แห่ง พ.ร.บ. ภาษีที่ดินฯ กำหนดให้ยกเว้นการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในทรัพย์สินของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐ ซึ่งใช้ในกิจการของรัฐหรือของหน่วยงานของรัฐหรือในกิจการสาธารณะ ทั้งนี้ โดยมีได้ใช้หาผลประโยชน์ ดังนั้น หากการที่กองกำลังบูรพาเข้าตั้งกำลังพลในที่ดิน น.ส. ๓ โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติกฎอัยการศึก พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นการใช้ที่ดินในกิจการของรัฐหรือของหน่วยงานของรัฐหรือในกิจการสาธารณะโดยมิได้ใช้หาผลประโยชน์ ก็อาจเข้าข่ายได้รับยกเว้นการจัดเก็บภาษีที่ดินฯ ตามมาตรา ๘ (๑) แห่ง พ.ร.บ. ภาษีที่ดินฯ</p>